NIÐURSLIGIN FEKK STÓRAN SKAÐA

síða 24

tíðinda
sosialurin
blaðið

7,-

Nr. 223 ★ týsdagur 23. november 1993

Skaði fyri minst sjey mió. krónur

Hetta er størsti skaðin hjá Sjóvátryggingini í ár. Tá Kvikk sigldi á land og gjørdist vrak, gjørdist rokningin til tryggingina upp á seks milliónir krónur. Skaðin hjá Polar Sea er mettur til at liggja millum sjey og tíggju milliónir krónur

síða 3

HETLENDINGAR VIÐ GÓÐUM OLJURÁÐUM:

Latið tykkum ikki binda av oljurisanum

síða 9

YVIR 200 GÓÐ TILBOÐ Í LÝSINGARTORGINUM

Bónus meldað leygardagin

síða 6

HOV '93:

Ramasti álvari – og spæl

síða 5

Hetlendingar við góðum ráðum til føroyingar:

Latið tykkum ikki trælabinda av oljurisanum

Barry Stevens er ein av [illegible] ... hann [illegible] ... Oljuvinnan kann [illegible] ... hann [illegible]

-Oljan er at sammeta við ein risa, sum fer at gera teg bangnan, til tú torir at hyggja hann beint inn í eygun og siga: vit fara at brúka oljuna til at gera alt, sum er neyðugt fyri at betra um lívsumstøðurnar, men vit fara ongantíð at loyva risanum at avgera lagnu okkara, sum vóru vit trælir hansara. Hetta hava vit hetlendingar megnað. Tað hevur ikki eydnast oljurisanum at trælabinda okkum, sigur Barry Stevens, leiðari í hetlendsku nevndini, ið vitjaði í Føroyum í farnu viku.

Hann heldur, at føroyingar nú eiga at fyrireika seg til eina oljuvinnu og sigur, at hetlendingar fegnir vilja láta føroyingum burtur av sínum royndum og vitan. Vit spurdu Barry Stevens, hvørjar royndir hetlendingar hava av oljuvinnuni:

-Áðrenn vit fóru undir eina oljuvinnu her í Hetlandi vóru vit í somu støðu sum føroyingar eru tað í dag. Vit "mistu" okkara børn. Tey fóru í skúla á meginlandinum og komu ikki heimaftur. Tey blivu verandi har. Vit høvdu fisk og seyð, vit bundu og tóku ímóti fremmandafólki. Hetland var eitt hugnaligt stað at vitja, men varð av mongum mett at hoyra fortíðini til, sigur Barry Stevens og heldur fram:

-Vit høvdu sama ivan sum tit nú hava, tá olja fyri fyrstu ferð varð funnin nærhendis Hetlandi. Men vit tóku ta avgerð ikki bert at eygleiða olju sum nakað gott, vit settu okkum fyri at hava fult tamarhald á hesi nýggju vinnu.

Vit stungu út í kortið eina vinnu, sum fyrst og fremst skuldi gagna Hetlandi og fólkinum her, býr og sum ikki slapp at gera av við tey virðir, sum vit altíð hava mett so høgt, mentanina og onnur virðir. Hóast oljan kom, so hava vit framvegis eina fiskivinnu, eina alivinnu, eina ferðamannavinnu, landbúnað o.s.fr. Børnini fara framvegis í skúla á meginlandinum, men nú koma tey heimaftur. Tey gerast partur av dagsins samfelag og meiri týðandi: tey eru sertrøðingarnir, sum skulu stýra landinum inn í næstu øld.

Tey, at ístaðin fyri at hava sertrøðingar frá meginlandinum at standa fyri oljuvinnuni o.ø., so eru tað okkara egnu børn, sum gera tað. Tey eru okkara sertrøðingar á oljuøkinum.

Barry Stevens vísir á, at í dag er arbeiðsloysið í Hetlandi bert 3,2% sammett við 18,20 í Føroyum.

-Men olja er at sammeta við ein risa, og hon fer at gera teg bangnan til tú hyggur hendan risa beint inn í eygun og sigur: vit fara at gera alt, sum er neyðugt fyri at betra um lívsumstøðurnar her, men vit fara ongantíð at loyva hesum risanum at avgera lagnu okkara, sum vóru vit trælir av oljuni. Og hetta hevur eisini eydnast. Oljugiganturin – hesin risin – hevur heldur ikki megnað at gera okkum hetlendingar til trælir.

Vit spurdu Barry Stevens, hvat hann heldur um marknaðtrætuna millum Føroyar og Bretland?

-Vit í Hetlandi halda, at tess skjótari báðir føroyingar og bretar koma til til setnis, tess betri verður tað fyri báðar partar og ikki minst fyri hesar oyggjabólkarnar, Føroyar og Hetland.

Eg vóni partarnir semjast sum skjótast, og í øllum góðum.

Brugvin

Hvat heldur Barry Stevens um eitt komandi samarbeiði og samband millum Føroyar og Hetland? Er møguleiki fyri, at ein komandi oljuvinna í Føroyum kann gerast eitt nýtt sambindingarlið millum oyggjabólkarnar.

-Tað trúgvi eg. So av gjørt. Oljan kann gerast brugvin millum [illegible] og uppbyggjandi samarbeiði millum føroyingar og hetlendingar ikki bert á vinnuøkinum, men eisini sanniliga innan mong onnur øki, eitt nú mentanarøki.

Tað besta [illegible] arbeiðið er [illegible] í Føroyum og Hetlandi. Vit liggja so tætt upp at hvørjum øðrum [illegible] søgu og lívshátti [illegible] og [illegible] tað snýr seg um at [illegible] um lívsins [illegible] mótvegis meginlandafólki [illegible]

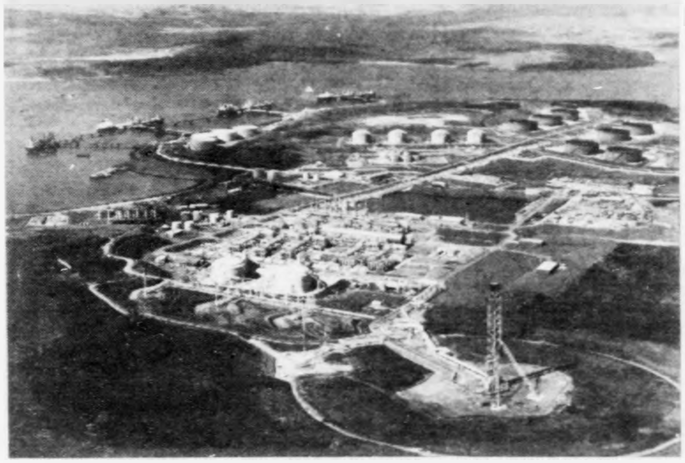

veruleikanum longu hava eitt sera gott grundarlag fyri at menna sambandið og samvinnuna.

-Vit hava olju, vit hava royndirnar við olju og vit vita, hvussu vit kunnu hjálpa tykkum, soleiðis at tit sleppa undan nógvum av teimum óneyðugu trupulleikunum, sum vit høvdu, tá oljuvinnan tók seg upp í Hetlandi.

Barry Stevens heldur, at tað er sera umráðandi at betra um sambandið millum londini bæði sjóvegis og loftvegis. Ikki bara einaferð um árið men kanska tvær ferðir um vikuna loftvegis og vit hava eisini brúk fyri føroysku ferjunum, sum leggja inn í Lervík á ferðini suðureftir og norðureftir aftur.

Hann heldur eisini, at tað eigur at bera til at menna sambandið, soleiðis at bæði londini eru við til at bera útreiðslurnar av tí. -Tá vit kunnu ferðast beinleiðis millum heim okkara fer samarbeiðið, fakkunnleikin og hjálpin at renna sum vatn.

Fundini vestanfyri

Hvat leggja hetlendingar í seinastu oljufundini vestan fyri Hetland?

-Vit halda, at hesi fundini eru av ómetaliga stórum týdningi. Sjálvur arbeiði eg á flogvøllinum í Sumburgh, og tað er mín vón, at vit fáa alla ferðsluna í sambandi við eina komandi oljuvinnu her í økinum.

Barry Stevens heldur, at føroyingar eisini fara at fáa ágóðan av einum økt um virksemi vestan fyri Hetland. Hann sigur, at tað er okkara egna avgerð, hvat skal henda.

-Menningin er í tykkara hondum. Eg ynski tykkum góða eydnu.

-Men hvussu stóran týdning hava fundini í blokki 204 fyri Hetland?

-Tey hava stóran týdning, men tað fara at ganga nógv ár, áðrenn olja fer at spríkja upp her. Hetta er bert byrjanin. Vit koma inn í næstu øld, áðrenn nøkur framleiðsla av álvara kann byrja.

Tað sama fer at henda fyri føroyingar. Tit mugu rokna við, at tað fara at ganga eini 10 ár, áðrenn nakað kemur í gongd av álvara. Men tað mest umráðandi fyri føroyingar í dag er at taka av avbjóðingini nú, soleiðis at tit sjálvir avgera, hvat skal henda og at tað ikki verður oljan, sum ger av, hvat skal henda.

Hetta kann bert gerast við samarbeiði millum føroyingar sjálvar, millum landsstýrið og vinnufeløgini og somuleiðis við feløg og fyritøkur í øðrum londum eitt nú tær mongu fyritøkurnar í Hetlandi, sum júst hava verið á vitjan í Føroyum.

Fyri at fáa eftirlitið og avgerðarrættin, so mugu tit fyrst og fremst hava kunnleikan. Og her kunnu vit vera tykkum til hjálpar. Vit hava kunnleikan og royndirnar, og vit eru eitt oyggjasamfelag sum tit, so eg meti vit kunnu vera tykkum til hjálpar.

Oljan í land

Barry Stevens sær tískil fram móti einum øktum samarbeiði millum feløg í Føroyum og Hetlandi í eini komandi oljuvinnu.

Vit spurdu hann, hvat hann vil mæla okkum til, um stór oljuøki finnast á føroyskum øki! Skulu vit flyta oljuna til lands og harvið skapa virksemi og arbeiði ella skulu vit lata oljuna fara víðari antin gjøgnum bretska infrastrukturin, sum tá verður í økinum ella beinleiðis til oljutangaskip?

-Tit mugu hyggja eftir, hvat er tað besta fyri tykkum og gera. um tit ynskja at oljan skal skapa arbeiði og virksemi í landi í Føroyum ella tað er onnur virði tit leggja dent á. Tað er fullkomiliga líkamikið fyri tykkum, hvar oljan endar. Ein møguleiki er so eisini at flyta oljuna til Sollom Voe gjøgnum oljuleiðingar. Her finst alt tað, sum brúk er fyri í sambandi við eina oljuvinnu.

Skilagott við vitjan

Upp á fyrispurning um tað ikki kann tykjast eitt sindur løgið at koma til Føroya við eini so stórari sendinevnd, áðrenn vit vita nakað um olju í Føroyum sigur Barry Stevens, at hetlendingar fegnir vilja vísa føroyingum, hvat hetlendingar megna og hvørjar royndir teir hava.

-Tað hava verið nógvir føroyingar í Hetlandi fyri at síggja oljuvinnuna, og ti hildu vit tað heldur ikki vera so løgið, tá John d'Ancona fegin vildi vísa føroyingum, hvussu hetlendingar sum oyggjafólk hava taklað oljuspurningin, at vit komu við til Føroya.

Barry Stevens sigur, at sjálvandi kunnu føroyingar fara aðrastaðni at hyggja eftir oljuvinnui. Hann heldur tó ikki, at føroyingar sum oyggjasamfelag nakrastaðni fara at finna eina so góða og hóskandi skipan í sambandi við eina oljuvinnu sum hana í Hetlandi.

jan

Javnadagur 4. desember

Nú Javni av álvara er farið undir vetrarskránna, halda vit tað vera hóskandi við einum tíðindastubba.

Høvuðsendamálið hjá Javna er at arbeiða fyri at bøta um korini teirra menningartarnaðu og harvið eisini avvarðandi teirra.

Herundir hoyrir eisini at kunna samfelagið um teir møguleikar, hesin bólkur hevur í okkara landi.

At vera menningartarnaður merkir, at menningin/útviklingurin er tarnaður. Tað kunnu vera nógvar orsøkir til tess, bæði likamligar og sálarligar.

Smábarnafamiljur

Eitt av okkara hjartamálum er at bøta um korini hjá okkara smá barnafamiljum. Tað er ein royndur lutur, at ein bólkur av teimum menningartarnaðu – teimum har tað ikki sæst á beinanvegin – koma ov seint í viðgerð.

Javni hevði ynskt, at øll børn fingu møguleikan til eyka stimbran, har bara minsti illgruni er um frávik. Var illgrunin óneyðugur, so ongantíð betur. Men sjáldan stendst roykur av ongum brandi. Og ongin er betur enn foreldur sjálvi at varnast brek. Forførari er hjá hesum somu foreldrum at góðtaka hesa støðu. Júst hetta at viðurkenna at barnið er menningartarnað er ein sera pínufull og í mongum førum ein óneyðuga long prosess, sum kann vera forðingin fyri, at tað verður sett inn við stimbran so tíðliga sum gjørligt. Hetta er eisini ofta orsøkin til, at ikki verður leitað upp samband við onnur foreldur, sum eru í somu støðu. Hvør vil sjálvur stempla sín eygnastein sum menningartarnaðan? Hvat nú um tað ikki passar? Og hvørjar møguleikar hava vit her á landi at stimbra? Hvussu við integrering? *Er tað nakar, sum kennir spurningarnar aftur?*

Foreldradagur

Hesi áhugaverdu viðurskifti og onnur evni, sum kunnu stinga seg upp, fara vit foreldur at smábørnum upp til 10 ár at tosa um leygardagin 4. des. frá kl. 10–17 fyri innbodnum.

Men av tí at vit ikki vita um øll, bjóða vit hervið øllum foreldrum í hesari støðu at seta seg í samband við antin Javna, tlf. 14827, Sigrun tlf. 14548 ella onkran annan av nevndarlimunum og fáa eitt prat og møguliga melda luttøku til foreldradagin.

Dansur

Seinni um kvøldið 4. des. skipar Javni saman við Vestmonnum fyri almennum dansi í Badmintonhøllini.

Heili 10 ár eru nú liðin, síðani Vestmenn byrjaðu at spæla alment og í hesum sambandi hava teir boðið sær til at spæla til dans, har partur av ágóðanum fer til Javna.

Altjóða handikappdagur

Samstundis kann vera vert at nevna, at 3. des. 1993 er kosin »altjóða handikappdagur« MBF

Megintelag teirra brekaðu í Føroyum fer at gera meira burtur úr hesum degi, men tað kann tykjast stuttligt og ikki sørt undrunarvert, at tað tilvildarliga valda dansikvøldið fall á 4. des. So latið okkum savnast, fjølment og vælhýrd í Badmintonhøllini í Havn til ein ordiligan svingom og harvið eisini stuðla føroyingum, ið bera brek. Onki er nevniliga av tilvild.

Vónandi fáa tiltøkini góða undirtøku.

Konsert í Trongisvági

Komandi ónskvøld fyrireika sangkórið Røddir og Musikskúlin í Suðuroy fyri áhugaverdari og fjølbroyttari konsert í Skúlanum í Trongisvági.

Hóast bert komið út í helvt av sínum næsta venjingarári, skipar kórið fyri framførslu á 3. sinni. Hesaferð saman við lærarum og næmingum úr Musikskulanum í Suðuroy við fjølbroyttari skrá. Jóannes Nolsøe stjórnar kórinum, sum syngur: Eg fann teg í kvæðum, Regin Dahl/Chr. Matras, HAR du visor, min ven Bengt Ahlfors og Den evige sne efter Rus Magnussen/J. Knudsen. Solistar verða eisini at hoyra, Óluva Strøm og Jens Johannesen eru solistar í Romance úr »Festen på Kenilworth« eftir Weyse/H. C. Andersen. Í seinna umfari syngur kórið Móðurlandið vil eg teg kalla Helmuth/ J. Patursson og Bruðarmarsj úr Jamtland við fylgispæli Harriet Niclasen klarinet og Sára Danielsen á tvørfloytu, og at enda Kvøldsangur á heysti eftir N. O. Raasted/B.S. Ingemann.

Úr Musikskúlanum koma vit at hoyra ein bólk fyri træblásarar við Minuet eftir Bach og Eine kleine Nachtmu-sik eftir Mozart. Lisa James og Jóannes Nolsøe framføra Czardas eftir V. Monti fyri Euphonium og klaver, eins og Lisa James musiklærari hevur framførslu við messingkvartet.

Á skránni eru eisini kend nøvn í føroyska musiklívinum Kanny Sambleben og Jóannes Nolsøe spæla Sicilienne eftir Fr. Kreisler og Meditation eftir Massenet fyri violin og klaver. Duet fyri tvørfloytu og klarinet eftir C. Kummer framføra Andrea Heindriksdóttir og Martin Mouritsen.

Konsertin byrjar kl. 20. Atgongumerki við dyrnar.

Kvinnuhúsið

Raðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hosdag frá kl. 19.00–21.00, inngongd hjá KFUM, Oman Pisuvarða 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhusið er opið gerandisdagar frá kl. 14.30–16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 14.30–7.00 á morgni.

Hevði tú kunnað hugsað tær at verðið limur í Felagnum Kvøldlot?

- *Livandi dansimusikkur hvørt vikuskifti*
- *Hugnaligt umhvørvi*
- *Útferðir o.a.*
- *Dart, Bob, Kortspæl, Talv o.m.a.*
- *Bíligari at fara í dans*

Send mær umsóknarblað (Aldursmark 20 ár)

Navn: ______

Adressa: ______

Býur/Bygd: ______

At senda til: **Felagið Kvøldlot Postbox 67, FR 110 Tórshavn**